

گزارش

به نام کارگران ساختمانی به کام تأمین اجتماعی

۴۳۱

ادامه از صفحه ۱۰

مدیرکل وصول حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی با بیان اینکه مشکلات سازندگان تنها مربوط به سازمان تأمین اجتماعی نیست، گفت: براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، نقش تأمین اجتماعی در فرایند تولید دو درصد است.

روان‌بخش نیز به نمایندگی از سوی مجلس در این نشست به تشریح دلایل مجلس درباره این مصوبه پرداخت و گفت: هدف قانون‌گذار از این مصوبه حمایت از کارگران ساختمانی بوده است.

او با بیان اینکه ممکن است چالش‌هایی در نحوه اجرای قانون باشد، افزود: تأمین اجتماعی و شورای شهر می‌توانند مصادیق مشکل‌ساز را برطرف کنند.

حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران هم در این نشست افزایش مبلغ عوارض را باعث ایجاد مشکلاتی برای سازندگان دانست و گفت: تعداد پروانه‌های ساختمانی در کشور به‌شدت کاهش پیدا کرده و در این شرایط ضروری است تا تصمیمات در راستای تشویق سازندگان باشد.

او با بیان اینکه دود ناشی از تصمیمات غلط به چشم مردم می‌رود، گفت: قیمت یک متر آبارتمان در تهران در ابتدا ۱۴۰۰، ۲۶ میلیون تومان بود و الان به ۹۱ میلیون تومان رسیده که نشان می‌دهد هرگونه افزایش هزینه تولید در نهایت از طریق افزایش قیمت جبران می‌شود.

معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران افزود: اگر قانون بازنگری نشود پیامدهای منفی از جمله ساخت‌وسازهای غیرمجاز و تشدید رکود ساخت‌وساز را در پی خواهد داشت.

رشدیدی، معاون نظارت سازمان تأمین اجتماعی نیز در این نشست گفت: مبنای تصمیم قانون‌گذار در این‌صوبه، حمایت از کارگران بوده، اما منابع درستی برای آن در نظر گرفته نشده؛ بنابراین از این منظر این قانون عادلانه نیست.

او افزود: با وجود این علی‌رغم همه انتقاده‌ها که روح عدالت در این قانون حاکم نیست اعلام می‌کنیم که ما مجری قانون هستیم.

امیر گیوان صالحی، دبیر کارگروه افزایش تاب‌آوری شهر تهران در برابر زلزله نیز در حاشیه این نشست افزایش مبلغ عوارض صدور پروانه به عنوان حق بیمه تأمین اجتماعی را موجب فشار مضاعف به سازندگان اعلام کرد و افزود: ضریب ۱۵ درصدی که تا پارسال بود امروز ۲۵ درصد شده که رشد ۷۰ درصدی داشته و این در شرایطی است که عوارض خود شهرداری هم هرساله افزایش دارد و این فشار مضاعف این سؤال را ایجاد می‌کند که مجلس چگونه به این ضریب ۲۵ درصدی رسیده است؟

صالحی ادامه داد: نکته دیگر اینکه اساسا این مبلغ که از سوی سازندگان پرداخت می‌شود در کجا دارد هزینه می‌شود؛ چراکه بسیاری از کارگران از اتباع هستند که بیمه نمی‌شوند و بسیاری نیز دیگر به دلایل شرط‌وشروط‌هایی که سازمان تأمین اجتماعی از جمله ضرورت کسب دوره مهارت گذاشته اساسا تمایلی به گذراندن دوره‌ها ندارند که در این شرایط کمتر کارگری بیمه می‌شود.

دبیر کارگروه افزایش تاب‌آوری شهر تهران در برابر زلزله این قانون را دارای مشکلاتی عنوان کرد و با ذکر مثالی گفت: امروز کسانی که در ساخت‌وساز خلاف می‌کنند مبلغی تحت عنوان خلافی پرداخت می‌کنند. قانون‌گذار تعیین کرده ۲۵ درصد عوارض صدور پروانه این خلاف دریافت شود، مثلا برای ۱۰۰ متر خلاف، شهرداری تهران ۱۰ میلیارد تومان هزینه خلاف می‌گیرد؛ تأمین اجتماعی ۲۵ درصد این رقم را می‌گیرد که دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون می‌شود. در صورتی‌که عوارض صدور پروانه این ۱۰۰ متر، ۵۰۰ میلیون تومان و ۲۵ درصد حق تأمین اجتماعی آن ۱۲۵ میلیون تومان می‌شود که قابل قیاس نیست.

صالحی با اشاره به جرایم سنگین سازنده‌ها در صورت عدم پرداخت این عوارض تصریح کرد: این مبلغ را حساب کرده و در لحظه حساب بسته می‌شود. به‌علاوه اینکه ماهانه دو درصد جریمه در نظر گرفته شده و البته محدودیت‌هایی نیز در زمینه ثبت اسناد تعیین شده است. او با بیان اینکه این شرایط تحمیلی به بسیاری مشکل سازندگان اضافه شده و چالش‌های آنها را تشدید کرده اظهار داشت: سازنده اگر نارضاضی باشد ورود نمی‌کند، کم‌اینکه هم‌اکنون نیز آمار صدور پروانه از ۴۴ هزار عدد به شش هزار رسیده است.

مشکل چند وجهی با قانون اصلاحیه ماده ۵ تأمین اجتماعی

محمد آقامیری، رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران، در مورد جزئیات این نشست به «شرق» گفت: مشکلی که با قانون اصلاحیه ماده ۵ تأمین اجتماعی پیش آمده چند موضوع است: نخست آنکه، مردم و سازندگان مسکن با افزایش این ۲۵ درصد تأمین اجتماعی که قبلا ۱۵ درصد بوده است، مشکل داشتند. از آنجا که این قانون مصوب مجلس بوده است، تأمین اجتماعی نیز عملا پاسخ‌گوی این موضوع نیست. مشکل بعدی این بود که تأمین اجتماعی در قبال این ۲۵ درصدی که می‌گیرند، به مردم و سازندگان مسکن، خدمت مناسبی ارائه نمی‌کنند. تأمین اجتماعی ادعا می‌کند کل کارگران را بیمه می‌کند. این کارگران بیمه هستند و با پرداخت هفت درصد، می‌توانند خود را بیمه کنند؛ هرچند این خدمت کلی است و شامل همه کارگران در کشور نمی‌شود.

آقامیری ادامه داد: موضوع بعدی این بود که در قانون آمده است ۲۵ درصد از مجموع عوارض صدور پروانه باید توسط تأمین اجتماعی اخذ شود. ولی آنچه عملا الان دریافت می‌شود، بیشتر است. به پایان کار، ۱۰ متر، ۲۰ متر و ۵۰ متر هم اضافه بنا داشته و باید جریمه آن را بپردازد. مشکل آنجایی است که متأسفانه این‌ ۲۵ درصد روی نرخ جریمه اضافه بنای ساختمان نیز اعمال می‌شود و این خلاف مصوبه مجلس شورای اسلامی است و برای مردم، مشکلات ایجاد کرده است.

آقامیری اضافه کرد: قرار شد کارگروهی فی‌مابین شهرداری و سازمان تأمین اجتماعی برای حل مشکلات کارفرمایان و سازندگان مسکن تشکیل شود و هماهنگی‌های منظمی بین این دو مجموعه انجام شود که البته با حضور نمایندگان صنف ساختمان و کارشناسان تأمین اجتماعی مجلس شورای اسلامی که تفسیر قوانین در ید آنهاست، این مسئله پیگیری می‌شود. شهرداری از این به بعد، موظف است در تمام فیش‌های عوارض صدور پروانه، مبلغ عوارض را دقیقاً مشخص کند و بیمه تأمین اجتماعی روی آن مبلغ، ۲۵ درصد را اعمال کند تا مشکلاتی از این دست پیش نیاید. چون بیمه تأمین اجتماعی بعضا ادعا می‌کند که چون کارشناس نداریم، هر فیشی که از طرف شهرداری صادر شود، همان ملاک است. در صورتی که این فیش صادرشده، همه آن عوارض صدور پروانه نیست و مسائل دیگری دارد که روی آن موارد، نباید این ۲۵ درصد اعمال بشود. امیدواریم با تشکیل این کارگروه تشکیل‌شده مشکلات مردم و سازندگان مسکن حل بشود.

عکس: سیدمحمدرضا زارع

یک روایت از معضل تکراری ایرانی‌ها در اینترنت

فیلتر و گرانی؛ معضل ارتباط جهانی

حمیدرضاعظمی

مسئولان ترک از مذاکره با شرکت متا خبر داده بودند با هیجان تیززدند که «اینستگرام شرایط ترکیه را پذیرفت».

گرانی و فیلتر

ایران معلوم نیست با کدام استدلال دارد به بن‌بست ارتباطی تبدیل می‌شود. از یک سو فیلترینگ بخش زیادی از ارتباطات را سد کرده و از سوی دیگر گرانی اینترنت که اواخر سال گذشته رقم خورد، محدودیت‌های زیادی را به وجود آورده است. سال گذشته نامه تعدادی از اپراتورهای ارائه‌دهنده بسته‌های اینترنتی، منتشر شد و قصه‌ای جدیدی را در زمینه گرانی این خدمات آغاز کرد. آن روز هرچند قصه‌ای شروع شد و خیلی زود مورد پذیرش عموم قرار گرفت اما گرانی خدمات ارتباطی در ایران از زمان آغاز تا امروز ادامه دارد. زمانی، وقتی هنوز تلفن‌ها در این مُلک ثابت نبود، در دوره‌ای که محمد غرضی بر مسند وزارت پست و تلگراف و تلفن تکیه داشت، ناگاه خبر آمد که قرار است یک جور تلفنی به کشور بیاید که هرجا هستی، همراهت باشد؛ تلفنی که می‌شود زمانی که از این شهر به آن شهر بروی، آن را با خودت ببری و در کوچه و خیابان هم، به خلق‌الله جواب بدهی. آن زمان برای مالکیت نخستین شماره‌ها (سیم‌کارت) با قیمتی گراف نسبت به زمان خودش، مردم در صف طولانی خرید آنچه «موبایل» نامیده می‌شد، ایستادند و با واریز پول‌هایی مطابق آنچه وزارتخانه پست، تلگراف و تلفن، گفته بود بعد از چند ماه، صاحب سیم‌کارتی می‌شدند که حالا به‌قوفور در کوچه و خیابان پیدا می‌شود.

همان زمان این زمزمه مطرح شد و این سؤال که چرا در ایران، قیمت یک سیم‌کارت در مقایسه با دیگر نقاط دنیا، باید چنین باشد و در پاسخ زمزمه‌هایی مطرح بود که اگر سیم‌کارت ایرانی گران است، به آن دلیل است که قرار شده آنچه برای سیم‌کارت می‌دهید، ودیعه‌ای باشد که بعدها تبدیل به سهام مخابرات شود و معلوم نیست اگر آن زمزمه‌ها درست بوده، چرا کسی پیگیر آن نشد و اساس اینکه چرا چنین زمینه پر از سودی، آن شکل از واگذاری را تجربه کرد و چرا وادی ارتباطات در این کشور به این سمت پیش رفت؟!

صرف‌نظر از چنین رخدادی که به منصفه ظهور نرسید (تبدیل ودیعه گران سیم‌کارت به سهام مخابرات) و در هیچ مقطع کوینی که سختی از سهم‌شدن مردم در مخابرات نبوده، همیشه به نظر می‌رسد این گمان در میان مسئولان بوده که هیچ ایرادی ندارد اگر مردمان این دیار، محصولات را گران‌تر از مردم دیگر نقاط دنیا مصرف کنند و گویا این شیوه در قامت یک تدبیر ظهور پیدا کرده و هیچ‌کس هم به آسیب‌های حاصل از چنین تدبیری توجه ندارد. نمونه‌هایی از این گرانی، چنان فراوان است که بر هیچ‌کس پوشیده نیست و در یک مورد بسیار معروف، دیگر فقط حافظ شیرازی و یحتمل خواجه عبدالله انصاری این را نمی‌دانند که خودرو در ایران، چقدر گران‌تر از دیگر نقاط دنیا، به دست مردمان این مُلک می‌رسد. وقتی هم که قرار است برای فرار از انحصار چنین بازاری سراغ استراتژی‌های حذف انحصار برویم، موقعیت چنان مضحک می‌شود که اصل ماجرا در کوچه و خیابان و میان مردم تبدیل به جوک می‌شود و همه به آن می‌خندند.

ایسن نمونه و یک دو جین نمونه دیگر، چنین تصویری را برای مردم ایجاد کرده است که نکند قرار است هزینه سریار ناتوانی در مدیریت در حوزه‌های مختلف، لزوما از سوی مردم، پرداخت شود؟ و نکند مسئولان هیچ تلاشی در ارتقای توانایی‌های خود نمی‌کنند و تمام تلاش‌ها قرار است از سوی مردم انجام شود؟ این سؤال‌ها، در کنار دیگر سؤالات بی‌پاسخ، نه‌تنها به شفافیت درست و حسابی (چنان‌که مردم بتوانند از شنیدن آن پاسخ نفس راحتی بکشند) منجر نشده، بلکه هر روز نمونه‌های دیگر از زیر خاک بیرون می‌زنند و انتقادات بیشتر و بیشتری را روانه صحنه جامعه می‌کند. در یکی از نمونه‌ها که چندی پیش به رویت همه مردم رسید و در مقطع خود سروصدایی هم برپا کرد (در کنار آنچه دربار سیم‌کارت‌های نسل اول در ایران گفته شد و خودرو که تک‌تک مردم بهتر از مسئولان آن را درک کرده‌اند)، گرانی اینترنت نبود که در هنرنمایی خاص، اپراتورهای تلفن همراه، گران‌ترشدن اینترنت را درخواست کردند؛ گرانی‌ای که

عکس: سیدمحمدرضا زارع

روزنه

فرش دستباف روی دور پیشرفت

شرق: بحران اشتغال که با آمارهایی که از چندی پیش دست‌اندرکاران دولت سیزدهم داده‌اند گویا رفع شده و در اصل کار دولت چهاردهم را راحت کرده و به قول برخی از رسانه‌ها گویی بخشی از اسب زین‌شده دولت چهاردهم است، این مسئله آنجایی قابل است که بتوان از ظرفیت‌های موجود اشتغال، به نحو مناسب استفاده شود.

بخشی از این ظرفیت‌ها شامل استفاده از مهارت‌هایی است که حتی به صورت سنتی نیز در مناطق مختلف کشور وجود دارد. تولید فرش دستباف یکی از این نمونه‌هاست که مسئولان مرتبط با این حوزه، اخبار خوبی از آن ارائه می‌دهند؛ طوری که سرپرست مرکز ملی صنایع خلاق و فرش ایران از افزایش شش‌درصدی تولید فرش دستباف در چهارماه نخست امسال خبر داده است.

محمدرضا زارع برزنی گفت: در چهارماه نخست ۱۴۰۳ یک میلیون و ۳۵۰ مترمربع در سراسر کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد شش‌درصدی داشته است.

او با اشاره به روند افزایش تولید صنعت فرش دستباف در سه سال گذشته ادامه داد: سال ۱۴۰۰ با تولید ۳۰۳ میلیون مترمربع، سال ۱۴۰۱ با ۱۴۰۲ میلیون مترمربع و سال ۱۴۰۲ با ۳۰۹ میلیون مترمربع فرش دستباف، رشد ۱۱درصدی را شاهد بودیم.

سرپرست مرکزی صنایع خلاق و فرش ایران همچنین از روند صعودی صادرات فرش پَس از ۲۰ سال‌خبر داد و گفت: براساس آمار گمرک در چهارماه ابتدایی سال ۱۴۰۲ صادرات فرش دستباف ۱۱.۵ میلیون دلار بود. چهارماه ابتدایی امسال هم این میزان ۱۳ میلیون دلار گزارش شده که نتیجه آن رشد ۱۱درصدی صادرات پس از سال‌ها شیب نزولی بوده است. او افزود: این رشد صادرات در نتیجه رفع موانع پیش‌روی تولیدکنندگان از جمله رفع تعهد ارزی از یک سال به سه تا پنج سال و کاهش رقم آن از ۱۰۰ به ۲۰ درصد ماده اولیه، رفع مشکل عبور موقت فرش دستباف، کاهش حقوق ورودی ابریشم خام و شناسنامه‌دارکردن فرش دستباف این صنعت بود.

زارع برزنی که با خبرنگار صداوسیما به گفت‌وگو نشست بود افزود: از سال ۱۴۰۱ یکی از مشکلات جدی صادرات فرش دستباف، ابلاغ ممنوعیت خروج فرش دستباف از طریق پست بود که این مرکز مکاتبات لازم را با دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران به منظور رفع مشکل و فراهم‌کردن امکان صادرات فرش از طریق پست انجام داد و بر اساس مصوبه هیئت وزیران هر شخص مطابق دستورالعمل مشترک وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی و میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی یک بار در سال می‌تواند تا سقف ۲۴ مترمربع فرش دستباف ایرانی و ۴۰ مترمربع گلیم دستباف از کشور با رویه پستی خارج کند و محدودیتی از نظر تعداد قطعات فرش و گلیم در سقف مساحت (متراز) مذکور وجود ندارد.

به گفته او با توجه به اقدامات صورت‌گرفته در حوزه فرش دستباف، رشد تولید در کنار صادرات می‌تواند نقش مهمی در میزان اشتغال و ارزآوری در کشور ایفا کند.

برزنی هرچند گزارش خود را از سال ۱۴۰۰ به بعد، ارائه کرده اما پیش از او فرحناز رافع، به عنوان مسئول وقت این بخش نیز گزارشی از تولیدات سال ۱۳۹۹ ارائه کرده بود. رئیس مرکز ملی فرش ایران آن روز از افزایش ۳۴درصدی تولید فرش دستباف در سال ۱۳۹۹ در گفت‌وگو با مهر خبر داد.

